

Sådan får I en voksenelev

En enkel guide til, hvordan jeres virksomhed ansætter en voksen erhvervsuddannelseselev

Arbejdskraft I selv kan forme

Fire trin til en voksenelev

Bliv godkendt som praktikvirksomhed

2. Find eleven Vælg en uddannelsesaftale

Underskriv uddannelsesaftalen med eleven

De fleste virksomheder synes, at det kan være et frisk pust at have elever fra erhvervsuddannelser, som eksempelvis tømrerelever, kontorelever eller kokkeelever, og mange sætter pris på den viden, som eleven har med sig frisk fra skolebænken.

Kort og godt er en elev en arbejdskraft, som samtidig er i gang med en uddannelse, og som I selv er med til at forme. På den måde kan det at have elever også ses som en rekrutteringskanal, hvor I selv har formet den kommende medarbejder fra starten.

Her i folderen giver vi et overblik over, hvordan I får en elev på 25 år eller derover, også kendt som voksenelever. Det meste af tiden er reglerne og proceduren ens for elever under 25 år og voksenelever. Men mange voksenelever har allerede prøvet at have et arbejde eller tage en uddannelse før. Derfor kan eksempelvis nogle dele af uddannelsen være kortere for dem. Det er blot én af de forskelle, som vi vil forklare nærmere i folderen her.

Hvis I vil vide mere, kan I også altid kontakte den nærmeste erhvervsskole, der uddanner elever, der kan være relevante for jeres virksomhed. Skolen kan nemt og hurtigt hjælpe jer med processen.

I kan også stille spørgsmål til det faglige udvalg for den uddannelse, I er interesserede i at tage en elev fra. Der er et fagligt udvalg for hver uddannelse. Dem kan I finde i kontaktinformationen bagerst i folderen her.

Fire trin til en voksenelev

Herunder kan du se, hvordan I med blot 4 trin kan få en voksenelev i jeres virksomhed. Brug også det digitale hjælpeværktøj, der hjælper jer gennem de fire trin, på praktikpladsen.dk/virksomhed/firetrintilenelev

5	М

S	Τ	Ε	Р	1	

Bliv godkendt som praktikvirksomhed

Jeres virksomhed skal være godkendt som praktikvirksomhed af det faglige udvalg for den uddannelse, I er interesserede i en elev fra.

Er den ikke det, så kontakt den nærmeste erhvervsskole, der uddanner elever relevante for jeres virksomhed. Den kan nemt og hurtigt hjælpe jer med at søge om godkendelse hos det faglige udvalg – og målsætningen er, at det kun tager omkring to uger, før I har svar tilbage.

På praktikpladsen.
dk/virksomhed/
firetrintilenelev hjælper
det digitale værktøj
jer med at finde både
de relevante faglige
udvalg og nærmeste
erhvervsskole.

STEP 3:

Find eleven

Der er mange måder at finde en elev på. I kan eksempelvis spørge jeres lokale erhvervsskole, om de har elever, der søger praktikplads.

I kan også finde praktikpladssøgende elever på portalen praktikpladsen.dk eller selv lave et elevopslag på portalen, på jeres virksomheds hjemmeside eller på erhvervsskolen.

STEP 2.

Vælg en uddannelsesaftale

Der er 5 forskellige typer uddannelsesaftaler.

- 1. Den almindelige aftale
- 2. Ny mesterlære
- 3. Kombinationsaftale
- 4. Kort uddannelsesaftale
- **5**. Delaftale

Det ser ud af mange, men det er for, at I og eleven har forskellige muligheder.

I kan altid få hjælp til at finde den bedste aftaletype på en relevant erhvervsskole, eller I kan læse mere om aftaletyperne i folderen "Uddannelsesaftaler for erhvervsuddannelser".

Den kan findes på praktikpladsen.dk/virksomhed/uddannelsesaftaler

STEP 4.

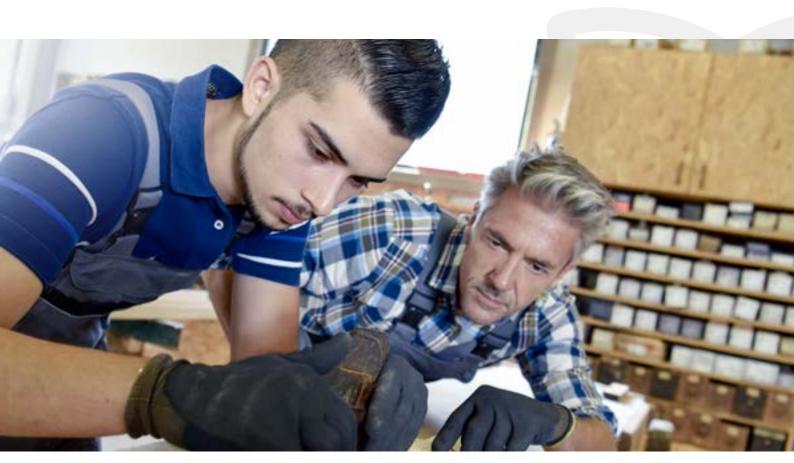
Underskriv uddannelsesaftalen med eleven

Når I har fundet en elev, skal I indgå en uddannelsesaftale.

Aftalen er en form for ansættelseskontrakt mellem jer. I kan selv udfylde den med eleven eller få hjælp på erhvervsskolen.

Aftalen kan enten indgås på papir eller digitalt med NemID. Find aftalepapirerne og læs mere på uvm.dk/erhvervsuddannelser/praktik/uddannelsesaftaler

Aftaletyper for voksenelever

Voksenelever med mindre end to års relevant erhvervserfaring kan indgå de samme fem slags uddannelsesaftaler med virksomheder, som de unge kan. Læs om uddannelsesaftaler på

praktikpladsen.dk/virksomhed/uddannelsesaftaler

Uddannelsen for en voksenelev starter altid med, at skolen laver en realkompetencevurdering, hvor man vurderer dekompetencer, eleven har med sig fra tidligere. Når realkompetencevurderingen er gennemført, laves der en uddannelsesplan for hele uddannelsesforløbet, som passer til eleven. En realkompetencevurdering kan også gennemføres efter reglerne om åben uddannelse. De særlige måder at tilpasse uddannelsesforløbet på til vokseneleverne kaldes euv1, euv2 og euv3.

Det kan I læse mere om på uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/euv/om-euv

Voksenelever med mindst to års relevant erhvervserfaring (euv1) skal kun gennemføre hovedforløbets skoleundervisning og med 10 % mindre undervisning. Disse elever, som skal gennemføre euv-forløbet uden praktikperioder, kan indgå uddannelsesaftaler uden praktisk oplæring. I disse tilfælde behøver I ikke godkendes til at være praktikvirksomhed.

Men det vigtigste for jeres virksomhed vil stadig være, hvilken aftaletype I kan lave sammen med vokseneleven. Det kan I finde ud af, så snart han eller hun har været igennem sin realkompetencevurdering.

Hverdagen og ansvar

Hør andre virskomheders erfaringer med at have erhvervsuddannelseselever i praktik på uvm.dk/om-ansaettelse-af-elever-eud

Der er forskel på de forskellige aftaletyper, I kan lave med elever. Men typisk vil en elev være mest ude i virksomheden og mindst af tiden på sin skole, uanset hvilken aftaletype I vælger.

Når I indgår en uddannelsesaftale med en elev, siger I også ja til at have ansvar for oplæring af eleven. Skolen står for den teoriske del af uddannelsen og for en stor del af den grundlæggende praktiske oplæring.

I har ansvaret for, at eleven læres op og får rutine i at løse typiske arbejdsopgaver inden for jeres fag og branche. Det forventes, at I giver eleven sværere og sværere opgaver, jo længere tid eleven har været hos jer, og jo længere eleven er i sin uddannelse. Præcis hvad, eleven skal lære hos jer,

varierer fra uddannelse til uddannelse. I kan læse mere om, hvad en virksomhed som jeres skal lære eleverne på det relevante faglige udvalgs hjemmeside. Find link til dem bagerst i folderen her.

Elevens første tre måneder hos jer er en gensidig prøvetid, hvor både I og eleven kan opsige uddannelsesaftalen. Efter prøvetiden kan uddannelsesaftalen ikke opsiges, medmindre I er enige om det, eller hvis forudsætningerne for uddannelsesforholdet misligholdes af én af jer.

Har I en elev, der uddannes efter den særlige voksenerhvervsuddannelse euv1, er der ikke praktikuddannelse i elevens uddannelsesforløb. Derfor vil der heller ikke være en prøvetid for denne elev.

Økonomien

Hør en praktikpladskonsulent forklare, hvordan I får en erhvervsuddannelseselev i praktik på uvm.dk/om-ansaettelse-af-elever-eud

Som virksomhed betaler I jeres elever en elevløn, fordi de bidrager positivt til jeres omsætning. Værdien af elevernes arbejde stiger i løbet af uddannelsen, og derfor stiger deres løn også.

Elevernes løn er fastsat i jeres branches overenskomst. Er jeres virksomhed ikke omfattet af en overenskomst, skal eleverne alligevel have løn efter overenskomsten.

Eleven skal have elevløn fra jer i hele den periode, jeres uddannelsesaftale dækker. I skal altså betale elevlønnen, både når eleverne er i praktik hos jer, og når de er på skoleophold. Men fordi eleverne ikke bidrager til jeres omsætning, når de er på skoleophold, får I refunderet en stor del af deres løn fra AUB (Arbejdsgivernes

Uddannelsesbidrag), når eleverne er på skole. Hvis I betaler eleven voksenløn, er jeres refusion fra AUB en særlig refusionssats for voksne elever. Hvis I har en euv1-elev, kan I tidligst opnå ret til jeres refusion fra AUB, efter I har beskæftiget eleven i en periode på tre måneder.

AUB har en række økonomiske støtteordninger* til jer. Nogle af dem er nævnt herunder:

- I får lønrefusion under elevens skoleophold
- I får tilskud til elevens transport under skoleophold
- I kan få en ekstra økonomisk bonus for særlige elevforløb. Læs mere herom på næste side

^{*} Støtteordningerne reguleres fra år til år. I kan altid få et opdateret overblik over støtten på virk.dk ved at følge dette link: indberet.virk.dk/arbejdsgivernes-uddannelsesbidrag/arbejdsgivere

I skal betale eleven elevløn i al den tid, som jeres uddannelsesaftale varer. Elevlønnen stiger år for år, efterhånden som eleven bliver dygtigere og kan løse mere avancerede opgaver i virksomheden. En elev i virksomheden løser altså konkrete opgaver, som I ellers skal have en anden medarbejder ansat til at løse, og bidrager til virksomhedens omsætning.

Lønnen varierer fra uddannelse til uddannelse. I kan ofte se den overenskomstmæssige løn på det faglige udvalgs hjemmeside. Det er også muligt at henvende sig til en relevant arbejdsgiverorganisation. I får lønrefusion, når eleven er på skoleophold og derfor ikke løser opgaver i virksomheden.

Samlet set er det i de fleste tilfælde en forretning i plus for virksomheden at have elever.

På <u>praktikpladsen.dk/virksomhed/firetrintilenelev</u> kan det digitale værktøj hjælpe jer med at finde oplysninger om elevløn og lønrefusion, så I kan vurdere, hvordan økonomien kommer til at se ud for jer.

I kan også se transportbranchens konkrete beregninger af omkostninger i forbindelse med at have en elev fra en transportuddannelse her:

tur.dk/nyheder/2017/oktober/laerlinge-er-en-god-investering/

Fordelsuddannelser

I de brancher, hvor man forventer et ekstra stort behov for arbejdskraft i fremtiden, kan virksomheder få en ekstra økonomisk bonus ved at tage en elev.

Uddannelser inden for de brancher kaldes fordelsuddannelser. Jeres ekstra økonomiske bonus udbetales automatisk af AUB. I kan læse mere om fordelsuddannelser og finde den aktuelle liste over uddannelserne på www.dk/fordelsuddannelser

Tilskud til voksenelever i praktikperioden

Arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med voksne, kan få tilskud til den løn de betaler vokseneleven i praktikperioden, når visse betingelser er opfyldt. Læs mere om voksenlærlingeordningen på Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings hjemmeside star.dk/indsatser-og-ordninger/virksomhedsrettede-redskaber/voksenlaerling/

Ny praktikplads-AUB ordning

Fra januar 2018 trådte en ny praktikplads-AUB ordning i kraft. Det betyder, at hvis jeres virksomhed har mere end én faglært medarbejder, vil I hvert år få stillet et mål for, hvor mange elever I skal have ansat i løbet af året. Kort fortalt skal I betale til ordningen, hvis I ikke tager nok elever, mens I kan opnå en økonomisk bonus, hvis I tager nok elever.

Alle typer af uddannelsesaftaler undtagen delaftaler tæller med i praktikplads-AUB. På selvbetjeningsløsningen på virk.dk vil I løbende over året kunne se, om I står til en opkrævning eller bonus. Læs mere om ordningen på virk.dk/praktikplads-aub

Vil I vide mere?

Det digitale værktøj

Der er udviklet et digitalt værktøj, som kan hjælpe jeres virksomhed gennem de fire trin til en elev. Det kan findes på <u>praktikpladsen.dk/virksomhed/firetrintilenelev</u> og kan blandt andet hjælpe jer med at finde den nærmeste relevante erhvervsskole.

Find den kommende elev

<u>Praktikpladsen.dk</u> formidler kontakt mellem virksomheder og elever, som ønsker at indgå en uddannelsesaftale. Her findes en officiel oversigt over virksomheder i Danmark, der er godkendte til at uddanne erhvervsuddannelseselever.

Find information om erhvervsuddannelserne, de faglige udvalg og skolerne

På <u>ug.dk</u>, som er Undervisningsministeriets Vejledningsportal, kan I finde korte beskrivelser af de enkelte erhvervsuddannelser ved at skrive navnet på uddannelsen i søgefeltet. Her finder I også det relevante faglige udvalg og en relevant erhvervsskole.

Find Digitale uddannelsesaftaler eller aftaleformularer

På uvm.dk/erhvervsuddannelser/praktik/uddannelsesaftaler kan du finde digitale uddannelsesaftaler eller blanketter til uddannelsesaftaler til udskrivning. Du kan også finde generelle oplysninger om erhvervsuddannelser på uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser

Tilskud og refusioner

Få viden om lønrefusion, transportgodtgørelse og andre tilskudsordninger hos AUB på indberet.virk.dk/arbejdsgiver-udbetalinger

Indbetalinger til AUB

I kan få information og vejledning til AUB på <u>indberet.virk.</u> <u>dk/arbejdsgivernes-uddannelsesbidrag/arbejdsgivere/</u> indbetaling-til-arbejdsgivernes-uddannelsesbidrag

Planlægning af elevernes uddannelse i jeres virksomhed

I kan blandt andet få hjælp til planlægning af elevernes uddannelse i jeres virksomhed gennem Undervisningsministeriets hjemmeside. Her beskrives indholdet i erhvervsuddannelserne, og I kan finde oplysninger om, hvor uddannelserne udbydes.

I kan også finde nyttig information om blandt andet tilrettelæggelse af den gode oplæring af elever på emu.dk/modul/materialer-til-virksomhedernes-uddannelses-og-praktikansvarlige